

Kunde derfor ikke vente, at den høitærede Minister skulde gjøre væsentlige Ændringer eller tage særligt Hensyn til, hvad han ikke kjender, i det Lovforslag, der nu foreligger, og hvor Ændringer ere foretagne, ere de, paa enkelte Punkter nær, heller ikke af nogen sær Betydning, men holde sig til mere underordnede Ting. Jeg vil dog imidlertid anføre, at jeg efter mit Skjøn, efter at have gennemgaaet Lovforslaget, vil betragte de Ændringer, der ere foretagne i Loven, i det Hele taget som Forbedringer. Dersom Lovforslaget, som det nu lyder, forelaa til sidste Behandling her i Thinget eller Rigsdagen, vilde jeg ogsaa kunne give det min Stemme; men da det endnu har afskillige Stadier at gennemgaa, og jeg ikke har den Ære at have Sæde i det Udvalg, der sandsynlig vil faae denne Sag til Behandling, kan jeg dog ikke holde mig ganske tilbage, men finder mig foranlediget til at udtale nogle Bemærkninger om Enkelthederne i Lovforslaget, hvortil da Udvalget og den høitagtede Minister, naar Tiden kommer, kunne tage det Hensyn, som de maatte finde Anledning til. Det Væsentlige ved Lovforslaget om Søværnets Ordning, hvori da navnlig skulde henses til Forandringer, vedrører Materiellet og Øvelserne, men herom findes der i Motiverne ingen Bemærkninger. Lovforslaget er i den Henseende ganske som det, der blev forelagt i forrige Samling, og der er i Motiverne henvist til dette Lovforslag. At den høitærede Minister ikke deri kan gjøre nogen Forandring, er en Selvfølge, da han ikke kunde vide, hvorledes Thinget vilde stille sig dertil. Jeg har rettet min Opmærksomhed særlig paa disse to Ting, og jeg vil anse dem for at være af overordentlig Betydning for Søværnet i Særdeleshed, hvis det skal udvikles paa en noget kraftigere Maade, end set er i de senere Aar. Jeg finder da med Hensyn til Materiellet kun den ene lille Paragraf, § 2, hvori der staar, at Flaaden skal bestaa af 12 større og et passende Antal mindre Skibe. At Loven af 24de April 1868 ikke omtaler Materiellet ved Flaaden, kan maaske betragtes som en Feil eller en Mangel, men det hidrører fra den overordentlig store Vanskelighed, der er forbunden med at stille Udviklingen af Materiellet i Lovsform. Nu vil man gjøre Forsøg med en saadan Paragraf, men jeg tillader mig at tro, at den i Realiteten slet ingen Betydning vil faae. Naar der staar, at Flaaden skal bestaa af 12 større og et passende Antal mindre Skibe, og man sammenligner dette med den Liste, der er opgivet i Motiverne til det Lovforslag, der blev forelagt ifjor, saa vil man se, at det kan fremkomme paa den Maade, at man stiller op i Listen alle Flaadens Skibe, de største og kraftigste først, og derefter aftagende nedestør lige til Kanonbaade; man tæller da til 12, og paa det Sted, man tilfældigvis træffer, skjærer man af og siger: de 12 øverste ere de større, og bagefter

komme de mindre Skibe. Dette er i Virkeligheden gjort i Forslaget, idet der er kommet en Skomert ind blandt de større Skibe og andre Skomertter ind mellem de mindre. Dersom denne Paragraf skal have nogen reel Betydning, maa vi se hen til den Udvikling, Flaaden vil faae efter det andet Lovforslag, som vi igaar behandlede, nemlig Forslag til Lov om overordentlige Foranstaltninger til Forsvarsvæsenets Fremme. Deri er opstillet en Udvikling af Flaaden, som skulde foregaa i de kommende 7 Aar, og naar vi sammenlignede dette med, hvad vi have, maatte vi da se at faae formet en Paragraf i Lovforslaget, som bestemte og tydeligt udtrykte det, man vilde have indført. Med Hensyn til den Udvikling, som Flaadens Materiel vil faae, dersom Lovforslaget om overordentlige Foranstaltninger bliver ophøiet til Lov i den Form, hvori det er forelagt, skal jeg bemærke, at det da kun ganske ugentlig vil kunne siges, at det er overordentlige Foranstaltninger, der trefses, for at udvikle Flaaden. Vi have fra mange Sider baade i denne Sal og udenfor den hørt, at, naar Flaaden udvikles i Overensstemmelse med det Forslag, der er forelagt, vil det blive en betydelig Fremme deraf. Det har jeg imidlertid ikke kunnet se. Jeg har i den Henseende gennemgaaet Byggelisterne for Flaaden ligesom 1817, og jeg er da kommen til det Resultat, at, dersom den Liste følges, som er forelagt, vil det ikke være Andet end ganske ordinær Udvikling af Flaaden paa samme Maade som den, der er foregaaet i disse mange Aar. 3 Aarene fra 1817—60 blev der bygget 7 Linieskibe og 10 Fregatter, altsaa 17 Kampskibe i 43 Aar, det er 4 i 10 Aar eller 1 i 2½ Aar. Foruden dem blev der bygget fra 1817 til Krigens Udbrud 1863, af Korvetter, Brigger, Skomertter, Skrukanonbaade, Dampskibe og andre Skibe mindre end Fregatter 46, det bliver altsaa noget over 1 af den Slags Skibe hvert Aar. Fra 1863, da det første Pantserfisk kom hertil, som var bygget i Udlandet, nemlig „Rolf Krake“, som nu efter Pantserets Udvikling kun kan betragtes som en pantserklædt Kanonbaad, og indtil 1872, da vi begyndt paa de store Stridigheder her i Thinget om Pantserfiskes Bygning, og da vi standfede dermed, og da det sidste Løb af Stabelen, er der bygget foruden Rolf Krake 3 Pantserbatterier, og der er kommet 3 Pantserfregatter til, altsaa Alt 7 Pantserfiske i Løbet af 9—10 Aar. Det er en Udvikling, som er betydelig større end den, der tidligere er foregaaet. Naar nu Flaaden fra 1872 til 1883, som denne Liste er beregnet paa, forøges — foruden med det største Pantserbatteri „Helgoland“ — med 2 andre Pantserbatterier, eller hvad det kan blive for et Slags Kampskibe, og endnu et større Skib, som jeg vil regne med for ikke at overdrive, saa bliver det netop 4 Skibe i 10 Aar, hvilket passer til Udviklingen fra 1817—60, men staar